

ΗΜΕΡΙΔΑ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

«Η Αγγλική γλώσσα μπροστά στις εξελίξεις και τις
προκλήσεις της σύγχρονης εκπαιδευτικής
πραγματικότητας»

Δρ. Μαρία Ανδρισοπούλου
Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου Αγγλικής
Γλώσσας Κλ. ΠΕ06
4ο Π.Ε.Κ.Ε.Σ. Αττικής

«Η εισαγωγή της Αγγλικής γλώσσας στο
νηπιαγωγείο. Από τη θεωρία στην Πράξη»

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ (ΕΑΝ)

(Αριθμ. Φ. 80378/ΓΔ4 /26-07-2021)

- **2020 – 2021** Πιλοτική εφαρμογή του προγράμματος σε 58 Νηπιαγωγεία (Ν. 4692/12-06-2020, άρθρο 2 /ΦΕΚ 111, Α «Αναβάθμιση του Σχολείου και άλλες διατάξεις» και της υπ αριθμ. Φ.7/76108/ΓΔ4/17-06-2020 Υ.Α.(ΦΕΚ Β 2418/18-06-2020).

2021-2022 ➡️ Αγγλικά ➡️ πρωινό υποχρεωτικό πρόγραμμα των Νηπιαγωγείων.

- Το ΕΑΝ υλοποιείται με **συνεργασία εκπαιδευτικών ΠΕ06 & ΠΕ60**. Οι ρόλοι των δύο εκπαιδευτικών είναι ισότιμοι, διακριτοί και αλληλοσυμπληρούμενοι. ⬇️

- Ο/η νηπιαγωγός ➡️ παραμένει στην τάξη, λαμβάνοντας ενεργό μέρος στη διαδικασία (Ρόλος: εμπυχωτικός, μεσολαβητικός, βοηθητικός, διευκολυντικός)
- Η οργάνωση των δραστηριοτήτων ➡️ συναποφασίζεται από τους/τις δύο εκπαιδευτικούς ΠΕ06 και ΠΕ60.
- Η απόκτηση της Αγγλικής γλώσσας γίνεται μέσα από δημιουργικές δραστηριότητες βιωματικού χαρακτήρα από εκπαιδευτικούς ΠΕ06 για **δύο (2) διδακτικές ώρες την εβδομάδα στα Νηπιαγωγεία**. Η έκθεση στη γλώσσα είναι για **35-45 λεπτά**.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ/ΑΡΧΕΣ ΕΑΝ

- ❖ Με την εφαρμογή του ΕΑΝ εισάγεται στο Νηπιαγωγείο (μέσα από την **επικοινωνιακή συνθήκη**) η **αγγλική γλώσσα**, που η διάδοσή της αυξάνεται συνεχώς ως “**lingua franca**”. Η αγγλική αποτελεί τη ‘**γλώσσα πρόσβασης στον κόσμο**’ (Alexiou, 2020).
- ❖ Η εισαγωγή της Αγγλικής Γλώσσας στην προσχολική ηλικία συνεισφέρει, στην **ολιστική ανάπτυξη των παιδιών**.
- ❖ Υποστηρίζει τη **διερευνητική και διαθεματική προσέγγιση** και τον **παιγνιώδη χαρακτήρα της μάθησης** μέσα από δραστηριότητες που προάγουν την ανάπτυξη **μεταγνωστικών δεξιοτήτων**
- ❖ **Ανταποκρίνεται στις παιδαγωγικές αρχές του Νέου Προγράμματος Σπουδών του Νηπιαγωγείου**, εμπλουτίζοντάς δημιουργικά (μεθοδολογικά και θεματικά).
- ❖ Με την αγγλική γλώσσα υποστηρίζεται η **γλωσσομάθεια** και η **πολυγλωσσία**. Η πολυγλωσσία και η διαπολιτισμική κατανόηση στις ημέρες μας προωθείται από την ΕΕ.
- ❖ Στην ενσωμάτωση της αγγλικής γλώσσας στο νηπιαγωγείο δίνεται έμφαση **στη χρήση της ως κώδικας επικοινωνίας και φορέας μηνυμάτων**
- ❖ **Δεν κάνουμε λόγο για ρητή διδασκαλία αλλά απόκτηση της αγγλικής**, ως «παράγωγο προϊόν» μιας διαδικασίας / **Εστίαση στο νόημα, όχι στη δομή** της γλώσσας
- ❖ Τα **Αγγλικά δεν είναι ξεχωριστό μάθημα/διακριτό γνωστικό αντικείμενο** αλλά ενσωματωμένα στο πρόγραμμα του νηπιαγωγείου

Πηγή εικόνας: <https://www.parents.com/kids/education/elementary-school/your-kid-will-learn-in-kindergarten/>

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΕΑΝ

Μη αγαστή / ισότιμη συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών ΠΕ 06 & ΠΕ60, με βάση το υποστηρικτικό μοντέλο

Έλλειψη εμπειρίας εκπ/κών ΠΕ06 και εξοικείωση-προσαρμογή με το περιβάλλον του νηπιαγωγείου

Προβλήματα με γονείς / αμφισβήτηση

ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ

ΤΟΥ
ΠΡΟΕΚΥΨΑΝ Η
ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ
ΠΡΟΚΥΨΟΥΝ

Σχεδιασμός μη κατάλληλων δραστηριοτήτων

Η διαμόρφωση ωρολογίου προγράμματος / μετακινήσεις εκπαιδευτικών ΠΕ06 / κενά εκπαιδευτικών/αναγκαστικά συνεχόμενο δίωρο σε νηπιαγωγεία

Μη έγκαιρη τοποθέτηση εκπαιδευτικών στα Νηπιαγωγεία

Η μη στελέχωση όλων των νηπιαγωγείων των Διευθύνσεων ΠΕ

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΑΝ

- Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών ΠΕ06 & ΠΕ60
- Η καλή συνεργασία μεταξύ τους
- Ο διαμοιρασμός καλών πρακτικών μέσω κοινοτήτων μάθησης
- Η ύπαρξη ενός αποθετηρίου με παραδείγματα και υλικό
- Η καλή επικοινωνία με τους γονείς /γενικά με εμπλεκόμενους φορείς
- Η συστηματική έκθεση των παιδιών σε πλούσια ποιοτικά δεδομένα της γλώσσας.

ΣΚΟΠΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ

Γλωσσική
ανάπτυξη νηπίων

Πολυγλωσσική
επίγνωση

Διαπολιτισμική
επικοινωνία

Διαμόρφωση
ταυτότητας ενεργού
πολίτη σε μια
σύγχρονη
πολιτισμική
κοινωνία

ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

- Η εξοικείωση των μαθητών σε μια γλώσσα διαφορετική από τη δική τους,
- Η απόκτηση εκ μέρους των παιδιών **θετικής στάσης απέναντι στη γλώσσα-στόχο** (target language) και, γενικότερα, απέναντι στις άλλες γλώσσες και τους άλλους πολιτισμούς. Η **ανάπτυξη κινήτρων εκμάθησης της αγγλικής γλώσσας** (αλλά και άλλων γλωσσών),
- Η καλλιέργεια **γνωστικών δεξιοτήτων**. // Η ανάπτυξη δεξιοτήτων κατανόησης και παραγωγής προφορικού λόγου σε ένα κοινωνικά προσδιορισμένο πλαίσιο
- Η καλλιέργεια **πνεύματος συνεργασίας** και **λειτουργίας σε ομάδες**, μέσω της διδασκαλίας της ξένης γλώσσας / απόκτηση **υπευθυνότητας & σεβασμού στους άλλους** μέσα από τη συλλογική εργασία,
- Η **ευαισθητοποίηση/ συνειδητοποίηση της γλωσσικής και πολιτισμικής ποικιλότητας** / Η **καλλιέργεια διαγλωσσικού και διαπολιτισμικού ήθους επικοινωνίας**,
- Η **αποδοχή καθολικών αξιών μέσω της ξένης γλώσσας** (αναγνώριση της διαφορετικότητας / απόρριψη ρατσιστικών στερεοτύπων / προώθηση της ισότητας / σεβασμός στην κοινωνική δικαιοσύνη κ.ά.).

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

1. Γλωσσικοί στόχοι

Καλλιέργεια δεξιοτήτων κατανόησης και παραγωγής προφορικού λόγου (πρόσληψη και παραγωγή).

Ανάπτυξη λεξιλογίου / συστάδων λέξεων / γλωσσικής επίγνωσης στη γλώσσα-στόχο

Διαμόρφωση των βάσεων για την περαιτέρω γλωσσομάθεια και την **πολυγλωσσία των παιδιών** προετοιμάζοντας τους αυριανούς πολίτες του κόσμου

2. Γνωστικοί στόχοι

❖ Ανάπτυξη και **καλλιέργεια των γνωστικών στρατηγικών εκμάθησης** των παιδιών στη γλώσσα-στόχο.

❖ Καλλιέργεια μνήμης, επίλυσης προβλημάτων και των επαγωγικών μαθησιακών δεξιοτήτων (Alexίου 2005)

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

3. Κοινωνικο-συναισθηματικοί στόχοι

Καλλιέργεια της θετικής στάσης των παιδιών απέναντι στη γλώσσα-στόχο και γενικότερα στις ξένες γλώσσες. **Ανάπτυξη θετικής στάσης στο διαφορετικό.**

Ανάπτυξη συνείδησης γλωσσικής και πολιτισμικής ποικιλομορφίας πολυγλωσσική και διαπολιτισμική ευαισθητοποίηση. **Άνοιγμα στην πολυγλωσσία**

Ανάπτυξη επικοινωνιακών και συνεργατικών δεξιοτήτων (συνεργασία των παιδιών σε ομάδες και σε ζευγάρια), όπου αυτά: αναλαμβάνουν ρόλους, // εκφράζουν τα συναισθήματά τους, // μαθαίνουν να εμπιστεύονται και να σέβονται το ένα το άλλο για τη διεκπεραίωση των παιγνιωδών δραστηριοτήτων, // αλληλεπιδρούν μεταξύ τους.

Ανάπτυξη της συναισθηματικής ευημερίας // Ενίσχυση της αυτοπεποίθησης των παιδιών // **αίσθηση υπερηφάνειας** σε ψυχοσυναισθηματικό επίπεδο.

4. Κινητικοί στόχοι

- **Ανάπτυξη και καλλιέργεια της κινητικότητας των παιδιών,**
- **Ανάπτυξη της εκφραστικής και δημιουργικής κίνησης μέσα από το πρόσωπο και το σώμα.**

ΟΦΕΛΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ

(ΦΕΚ - Τεύχος Β' 3311/26.07.2021, άρθρο 4, σ. 45058-9)

- γνωστικά,
- κοινωνικά,
- πολιτισμικά,
- ψυχο-συναισθηματικά,
- Γλωσσολογικά

Πίνακας 1: Έρευνες σχετικά με τα οφέλη των Αγγλικών ως ΞΓ στην προσχολική εκπαίδευση

Τομέας	Οφέλη	Έρευνες
Συναισθηματικός	- Ενίσχυση κινήτρων και αυτοπεποίθησης - Θετική στάση απέναντι σε άλλες γλώσσες - <u>Αίσθηση υπερηφάνειας</u>	Wu, 2003; <u>Brumen et al, 2017</u> ; <u>Ioannou-Georgiou, 2015</u> ; <u>Lefever, 2014</u> , Chen et al., 2020
Κοινωνικό πολιτισμικός	- Καλλιέργεια της ευαισθητοποίησης των παιδιών για την πολιτιστική πολυμορφία - Μεγαλύτερη πολυγλωσσική και διαπολιτισμική ευαισθητοποίηση - Κοινωνικοποίηση	<u>Lourenço & Andrade, 2015</u> ; <u>Brumen et al., 2017</u> ; <u>Alexiou & Kokla, 2019</u>
Γνωστικός	Καλλιέργεια: - Μνήμης - Επαγωγικών δεξιοτήτων - Επίλυσης προβλημάτων	Alexiou, 2005; Stewart, 2005; <u>Johnstone, 2002</u>
Γλωσσολογικός	Ανάπτυξη: - Λεξιλογίου - Συστάδων λέξεων - Γλωσσικής επίγνωσης Μελλοντική επιτυχία/πρόοδος στις γλώσσες	Alexiou, 2015; Coyle & Gómez Gracia, 2014; <u>Lesniewska & Pichette, 2016</u> , <u>Schelleter & Ramsey, 2010</u> ; Alexiou & <u>Kokla, 2016</u> ; Chen et al., 2020

- Πηγή: Alexiou, T. (2020). 'Introducing EFL in Preschools: Facts and Fictions'. In Zoghbor, W. & Alexiou, T. (Eds.) *Advancing English Language Education* (σελ.58-72). Dubai, UAE: ZayedPublication.
- <https://www.youtube.com/watch?v=zbhp7rE7L1o>

ΟΦΕΛΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΩΣ ΞΓ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

- Οι μαθητές οι οποίοι αρχίζουν να εκτίθενται από νωρίς στην ξένη γλώσσα, έχουν καλά μαθησιακά αποτελέσματα στην απόκτησή της και αποκτούν ευχέρεια στον προφορικό λόγο, με επιδόσεις στο φωνολογικό επίπεδο (σωστή προφορά και επιτονισμό), όταν εκτίθενται συστηματικά και ποιοτικά σε αυτή.
- Η ξένη γλώσσα όχι μόνο δεν δυσχεραίνει την ανάπτυξη της πρώτης, αλλά αντίθετα την ενισχύει. Παρατηρείται μάλιστα απόκτηση καλύτερης επίγνωσης τόσο της μητρικής όσο και της ξένης γλώσσας μακροπρόθεσμα, με εμβάθυνση στους μηχανισμούς λειτουργίας των δύο γλωσσικών συστημάτων και μέσω της σύγκρισης αυτών (λέξεων, ήχων, προφοράς), που τους επιτρέπει να αντιλαμβάνονται διαφορές και ομοιότητες.
- Δημιουργείται ένα πλαίσιο στο Νηπιαγωγείο, όπου τα αλλόγλωσσα και από άλλα πολιτισμικά περιβάλλοντα παιδιά θα μπορούν να αξιοποιήσουν το ιδιαίτερο πολιτισμικό τους κεφάλαιο. Η ξένη γλώσσα αποτελεί μια «γέφυρα» επικοινωνίας για αυτά με τα άλλα παιδιά

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΕ06 & 60

Παράμετροι συνεργασίας μεταξύ
εκπαιδευτικών ΠΕ06 και ΠΕ60

ΜΟΡΦΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΚΠ/ΚΩΝ ΠΕ06 & ΠΕ60

- Άμεση (συνδιδασκαλία=2 εκπ/κοί στην ίδια τάξη)
- Έμμεση (πριν ή μετά το σχολικό ωράριο ή και κατά την περίοδο του σχεδιασμού των δραστηριοτήτων)

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΕ06 & ΠΕ60

- Η συνεργασία έχει **κοινό στόχο**/ βασίζεται σε **κοινό όραμα**
- Βασίζεται **στην ιδέα της ισότητας αναφορικά με την αξία συνεισφοράς** (που μπορεί να διαφέρει ως προς την ποσότητα και τη φύση)
- Συνεπάγεται **συνυπευθυνότητα**:
- **στη λήψη αποφάσεων** ως προς τις δραστηριότητες και
- **στα αποτελέσματά τους** (θετικά ή αρνητικά) ➡ αναδεικνύει την σημασία ανάπτυξης μιας κοινής οπτικής της συνεργασίας και μιας κοινής κατανόησης των ευθυνών
- **Αναπτύσσει τις δεξιότητες επικοινωνίας** εκπ/κών & **δομεί σχέσεις εμπιστοσύνης** με την επίτευξη των στόχων της συνεργασίας.

ΟΦΕΛΗ ΤΗΣ ΓΟΝΙΜΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΦΑΣΗ & ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ

- Οι εκπαιδευτικοί ΠΕ06 παρακολουθούν το πρόγραμμα της τάξης κατά τις διδακτικές ώρες που έχουν αναλάβει για σταδιακή **εξοικείωση**:

- **με τα παιδιά** του Νηπιαγωγείου
- **με το χώρο & το κλίμα** του Νηπιαγωγείου
- **το πρόγραμμα** του Νηπιαγωγείου
- **με τα διαθέσιμα μέσα και υλικά** του Νηπιαγωγείου

- Οι εκπ/κοί ΠΕ06 συνεργάζονται με την Διεύθυνση του Νηπιαγωγείου και τις/τους νηπιαγωγούς για:

- α) να **μελετήσουν τον προγραμματισμό του Νηπιαγωγείου και της τάξης** (σύγκλιση πεδίων αξιοποίησης για δραστηριότητες), να ανταλλάξουν ιδέες, να μιλήσουν για τα ενδιαφέροντα των παιδιών, για οργάνωση κοινών δράσεων, επισκέψεων κ.ά.
- β) να **παρατηρήσουν τους μαθητές και τις μαθήτριες κατά την εκπαιδευτική διαδικασία στην τάξη** και
- γ) να **γνωρίσουν τις οικογένειές τους**. (Ενημέρωση για τη φιλοσοφία, τους στόχους και το πλαίσιο εισαγωγής του προγράμματος & Οδηγίες)
- δ) να **σχεδιάσουν και να οργανώσουν δημιουργικές δραστηριότητες στα αγγλικά**, αναπτύσσοντας διδακτικά σενάρια (teaching readiness).

ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΚΠ/ΚΩΝ ΠΕ06 & ΠΕ60 ΚΑΤ'Α ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΑΝ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΠΕ06

- Δημιουργεί το διδακτικό σενάριο & τις δραστηριότητες σύμφωνα με την προσήκουσα μεθοδολογία
- Εκπονεί το σενάριο & τις δραστηριότητες

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΠΕ60

- Εισάγει την επικοινωνιακή συνθήκη / Εμπλέκεται ενεργά στη μαθησιακή διαδικασία
- Συνδέει τις δραστηριότητες με εκείνες του Νηπιαγωγείου
- Συμβάλλει στη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων
- Αξιοποιεί το σενάριο επεκτείνοντας τις δραστηριότητες του Νηπιαγωγείου

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΕ06 & ΠΕ60

• **Ενημέρωση / Συζήτηση για τον Προγραμματισμό του Νηπιαγωγείου** (μαθησιακά πλαίσια ανάπτυξης δραστηριοτήτων, διδακτικοί στόχοι, διαδικασίες αξιολόγησης/ **Σχεδιασμός διδακτικών σεναρίων / Διατύπωση προτάσεων για βελτίωση & ενσωμάτωση των προτάσεων στο σχεδιασμό των δραστηριοτήτων.**

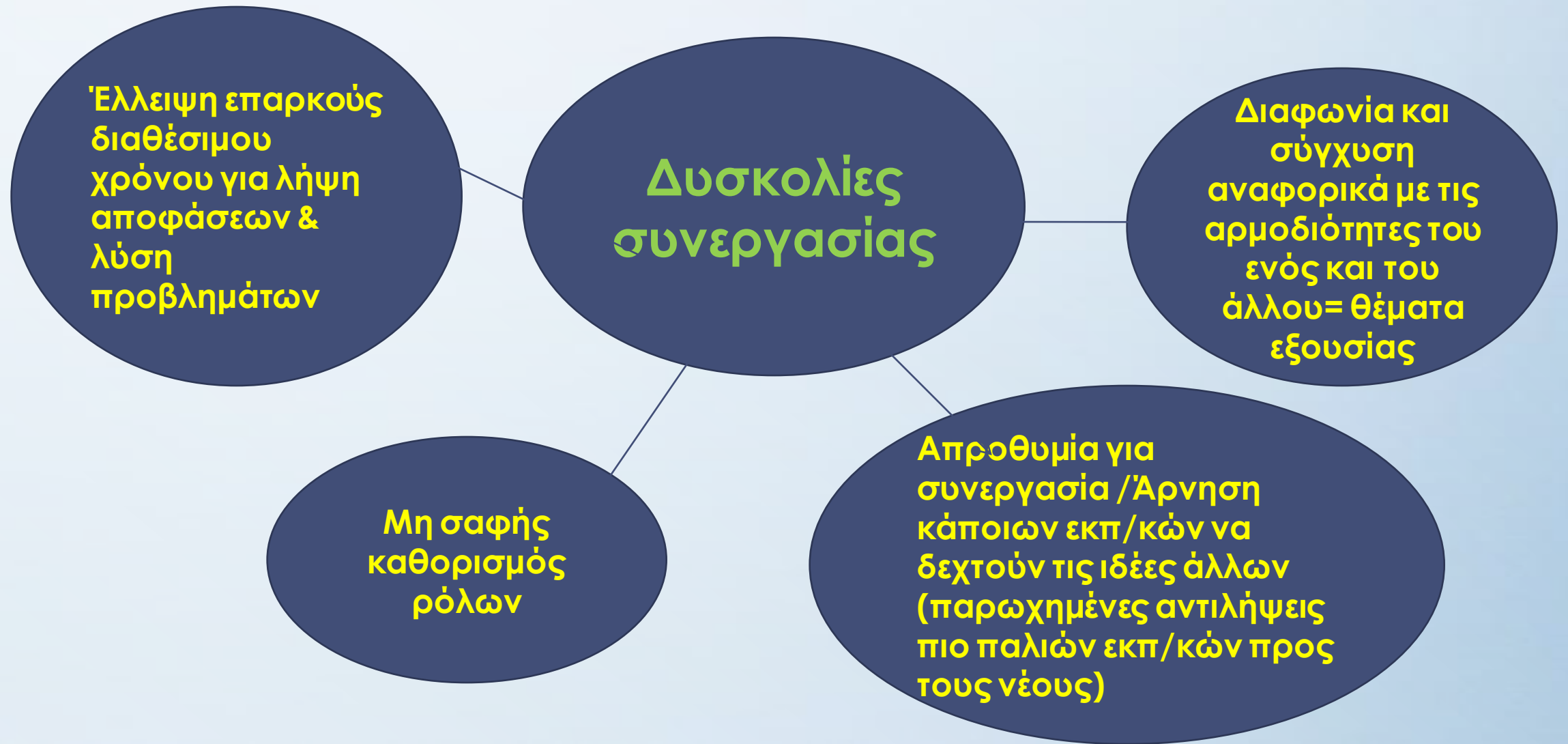
• **Διαμορφωτική αξιολόγηση μαθητών/-τριών** (portfolios, καταγραφές, τήρηση ημερολόγιου) – Συγκέντρωση τεκμηρίων

• **Επικοινωνία/Συνεργασία με γονείς**

• **Οργάνωση εκδηλώσεων // Οργάνωση χώρου (Κέντρα μάθησης) Νηπιαγωγείου**

ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Παράγοντες που δυσχεραίνουν μια συνεργασία:

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Ποιες παιδαγωγικές δεξιότητες πρέπει να έχει ένας εκπαιδευτικός ΠΕ06;

Ο/η εκπαιδευτικός ΠΕ06 θα πρέπει να διαθέτει ισχυρό παιδαγωγικό υπόβαθρο αλλά και υψηλό επίπεδο γνώσης της αγγλικής γλώσσας

ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Ο/Η εκπαιδευτικός θα ήταν καλό να διαθέτει τυπικές παιδαγωγικές δεξιότητες:

- Α) **Οργάνωση του μαθήματος / Διαχείριση τάξης**
- Β) **Επικοινωνιακές δεξιότητες / Ενσυναίσθηση**
- Γ) **Πνεύμα Ομαδοσυνεργατικότητας**
- Δ) **Προσαρμοστικότητα / ευελιξία**
- Ε) **Καλλιέργεια κριτικού αναστοχασμού**
- ΣΤ) **Ψηφιακή εξοικείωση**
- Ζ) **Διαπολιτισμός** (Η αναγνώριση της ισοτιμίας των πολιτισμών και της μεταξύ τους αλληλεπίδρασης).

- <https://smart-tartacademy.com/why-preschool-is-important-and-how-it-helps-your-child/>

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

- **Ενεργός-βιωματική μάθηση,**
- **Διερευνητική /ανακαλυπτική μάθηση**
- **Παιγνιώδης μάθηση** ↘
  - α) με τρόπο σύμφωνο με την ηλικία και τη γνωστική ανάπτυξη των παιδιών
  - β) με σεβασμό στις ιδιομορφίες της πρώιμης παιδικής σκέψης και των αντίστοιχων συναισθημάτων
  - γ) με σεβασμό στον προσωπικό ρυθμό, στο προσωπικό στυλ μάθησης και τα ατομικά χαρακτηριστικά των παιδιών (**Διαφοροποιημένη Παιδαγωγική**)

& Ομαδοσυνεργατική προσέγγιση (Σχήματα εργασίας: **ομάδα-τάξη, ατομικά, δυάδες, μικρές ομάδες.** // Αρχικά γίνεται δοκιμή για αλληλεπίδραση των παιδιών με συμπαίκτες/συνεργάτες τυχαία ή σκόπιμη (από εκπαιδευτικό) // δημιουργία «σταθερών ομάδων» με συγκεκριμένη σύνθεση που αλλάζει μετά από κάποιο χρονικό διάστημα).

Το παιδί βρίσκεται στο επίκεντρο της μαθησιακής διαδικασίας

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ/ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

Υπάρχουν διάφορες μεθοδολογικές προσεγγίσεις και διδακτικές πρακτικές, π.χ.

- **Λεξική Προσέγγιση (Lexical Approach)** ➡ σύνδεση της σωματικής κίνησης με τη γλωσσική ανάπτυξη,
- **Ολική Αισθητηριακή Κινητική Απόκριση ή Συνολική Φυσική Απόκριση (Total Physical Response),**
- **Δραστηριοκεντρική Προσέγγιση (Task-Based Language Teaching),**
- **CLIL (Content Language Integrated Learning = Ολιστική Εκμάθηση Περιεχομένου και Γλώσσας) κ.λπ.**

ΕΙΔΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

- **Παιχνίδια** (Παιχνίδια ρόλων - Δραματοποίηση, μνήμης, αναγνώρισης, ανάδειξης ομοιότητας ή διαφοράς, παιχνίδια μίμησης, παιχνίδια με τη λογική των puzzles, κινητικά παιχνίδια κ.ά.)
- **Τραγούδια, ποιημάτια και ρίμες,**
- **Θέατρο/ Κουκλοθέατρο / Παντομίμα,**
- **Χειροτεχνίες / κατασκευές**
- **Ζωγραφική,**
- **Χορός & κίνηση**
- **Παραμύθια και ιστορίες κ.ά.**
- **Κινούμενα σχέδια** (για φυσική, έμμεση, υποσυνείδητη έκθεση στη γλώσσα)
- **Ελεύθερες συζητήσεις**

- με **πολλά & διάφορα οπτικοακουστικά ερεθίσματα / μέσα:** flashcards / εικόνες / μαριονέτες / realia = πραγματικά αντικείμενα / ζάρια / ημερολόγια / έγχρωμοι μαρκαδόροι / παραμύθια / αυθεντικό ηχητικό υλικό
- με την **αξιοποίηση των ιδιαίτερα αρεστών στα παιδιά νέων τεχνολογιών και ψηφιακών μέσων** για τη σταδιακή ψηφιακή εξοικείωσή τους). **Αναδυόμενος ψηφιακός γραμματισμός**

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

- Οι δραστηριότητες, ως μαθησιακές εμπειρίες, θα πρέπει να:

είναι **παράλληλες με τις θεματικές του Νέου Προγράμματος Σπουδών του Νηπιαγωγείου**
(Προαγωγή
διαθεματικότητας)

λαμβάνουν υπόψη τα **αναπτυξιακά χαρακτηριστικά των παιδιών** της προσχολικής ηλικίας

παροτρύνουν την ενεργό **αυθόρμητη συμμετοχή /εμπλοκή** των παιδιών
(στη μαθησιακή διαδικασία και στη χρήση της γλώσσας-στόχου για επικοινωνία)

καλλιεργούν την **πολιτισμική επίγνωση**

αναπτύσσουν εκτός από γλωσσικές, **συναισθηματικές, κοινωνικές, ψυχοκινητικές δεξιότητες**

ικανοποιούν **τους πολλαπλούς τύπους νοημοσύνης** των παιδιών

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

έχουν **σαφή μηνύματα και συγκεκριμένους γλωσσικούς – επικοινωνιακούς ρεαλιστικούς στόχους**

Δεν είναι **ούτε πολύ σύντομες, αλλά ούτε και μακρόσυρτες**,
(για να κρατούν την προσοχή των μαθητών).

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Κατά το σχεδιασμό και την εφαρμογή των δραστηριοτήτων (Soft Clil scenarios) θα πρέπει να δίνεται έμφαση σε:

- Δραστηριότητες που μειώνουν το συγκινησιακό φίλτρο των μαθητών (Krashen, 1985). Θα πρέπει να είναι **διασκεδαστικές, ευχάριστες, ελκυστικές και παιγνιώδεις**
- Δραστηριότητες που προωθούν την αλληλόδραση (Johnson & Johnson, 1989) των παιδιών μεταξύ τους, με τους εκπαιδευτικούς και το εποπτικό υλικό (και φυσικά με την μασκότ/κούκλα)
- Δραστηριότητες που προσιδιάζουν σε καταστάσεις καθημερινότητας / αυθεντικής επικοινωνίας και δημιουργούν συνδέσεις με τις καθημερινές εμπειρίες των παιδιών και την πραγματική ζωή (Tomlinson, 2011).
- Δραστηριότητες που αντιμετωπίζουν τη γνώση ως ενιαία

Εικόνα: https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwww.pinterest.com%2Fmsscottdurazo%2Fpersona-dolls%2F&psig=AOvVaw3jYVcQKtzVEH4VftDFZkxh&ust=1633248383650000&source=images&cd=vfe&ved=0CAsQjRxqFwoTCMDF2Muiq_MCFQAAAAAdAAAAABAE

Η ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΑΞΙΑ ΕΝΟΣ ΠΟΛΥΤΡΟΠΙΚΟΥ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

Η ύπαρξη ενός πολυτροπικού και πολυαισθητηριακού περιβάλλοντος στο σύγχρονο Νηπιαγωγείο, όπου γίνεται χρήση εμπλουτισμένων δραστηριοτήτων

- ❑ αφυπνίζει τη δημιουργική έκφραση των παιδιών, (τόσο λεκτικά όσο και μέσα από την κίνηση, εξωλεκτικά)
- ❑ δίνει ώθηση στη φαντασία τους και προάγει την έκφραση,
- ❑ δημιουργεί ένα ευχάριστο, υποστηρικτικό, θετικά παιδαγωγικό περιβάλλον μάθησης, όπου τα παιδιά θα νοιώθουν ασφάλεια, εμπιστοσύνη, ενθάρρυνση, αναγνώριση, αποδοχή, αυτοπεποίθηση και αλληλοσεβασμό)
– **Αποφορτίζει τα παιδιά** με παιχνίδια, τραγούδια και άλλες βιωματικές δράσεις
- ❑ συμβάλλει στη διέγερση του ενδιαφέροντος των παιδιών για την απόκτηση λεξιλογίου στην ξένη γλώσσα και βασικών δεξιοτήτων.

Η ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΑΞΙΑ ΕΝΟΣ ΠΟΛΥΤΡΟΠΙΚΟΥ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

Η ύπαρξη ενός **πολυτροπικού και πολυαισθητηριακού μαθησιακού πλαισίου** στο Νηπιαγωγείο

- λαμβάνει υπόψη τις ατομικές ανάγκες των μαθητών και διευκολύνει τα διαφορετικά στυλ μάθησης των μαθητών
- δίνει δυνατότητα στα παιδιά για διερεύνηση και αλληλεπίδραση (με συνομήλικους, εκπαιδευτικούς και μαθησιακό υλικό /κούκλα).
- καλλιεργεί τις γνωστικές, μεταγνωστικές και κοινωνικές τους δεξιότητες ενώ κάνει τα παιδιά να πειραματίζονται με τη γλώσσα (με τη χρήση λέξεων και φράσεων, τραγουδιών, ποιημάτων κ.ά.) (Krashen, 1999).
- Βοηθά αποτελεσματικά τα παιδιά να εξοικειωθούν με τη ξένη γλώσσα ευκολότερα

Η ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΑΞΙΑ ΕΝΟΣ ΠΟΛΥΤΡΟΠΙΚΟΥ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

- Σε ένα πολυτροπικό και πολυαισθητηριακό περιβάλλον τα παιδιά (Ισαάκ Παπαδόπουλος, 2021)

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΡΩΙΜΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ

- Τα παιδιά από 4 - 7 ετών βρίσκονται στο **στάδιο της αυθόρμητης σκέψης** **Σκέψη εμπειρική** & απόλυτα **συγκεκριμένη**. (Piaget)
- Δυσκολεύονται συχνά να κατανοήσουν την οπτική του άλλου /είναι **εγωκεντρικά** (**εγωκεντρισμός** - μειωμένος σε σχέση με το στάδιο της προεννοιολογικής σκέψης)
- Συγχέουν μεταξύ φαινομένου και πραγματικότητας
- Δυσκολεύονται στο συλλογισμό αιτίου-αιτιατού. Η αιτιολόγηση και η εξήγηση λείπει καθώς η παιδική σκέψη είναι δομημένη με εικόνες παρά με λέξεις.
- Τα παιδιά έχουν την τάση να **εστιάζουν σε επιμέρους διαστάσεις ενός αντικειμένου ή προβλήματος** (**επικέντρωση**).
- **Δεν εστιάζουν την προσοχή τους εύκολα για πολλή ώρα** απαιτείται **ποικιλία και εναλλαγή δραστηριοτήτων** για να μη βαριούνται τα παιδιά ή να εμφανίζουν σημάδια κόπωσης.
- **Έχουν μεταπτώσεις** καθώς δεν έχουν ωριμάσει ψυχολογικά
- Είναι στη φάση **ανακάλυψης του κόσμου** γύρω τους
- Αναπτύσσουν σε καθημερινή βάση **«ιδέες» για το φυσικό κόσμο** (π.χ. ιδιότητες αντικειμένων, βαρύτητα, κ.ά.) / **για τον τρόπο που η ψυχική κατάσταση συνδέεται με τη συμπεριφορά** / **για βιολογικές διεργασίες** (Πρεντέρη, 2020)

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ

- ενθουσιάζονται να μαθαίνουν νέα πράγματα, να αποκτούν νέες εμπειρίες
- έχουν έντονα ανεπτυγμένη φαντασία & περιέργεια
- είναι καταπληκτικοί μίμοι, (καλό για τον γλωσσικό μιμητισμό)
- δεν έχουν υπερβολικές αναστολές να προφέρουν και γενικότερα να συμμετέχουν από το φόβο κάποιου πιθανού λάθους,
- τους αρέσει να υποδύονται ρόλους,
- είναι πρόθυμα να επαναλαμβάνουν (Οι μαθητές θα πρέπει να έχουν ευκαιρίες για συχνές επαναλήψεις)
- επιδεικνύουν σημαντικές ικανότητες στην επίλυση προβλημάτων και επικοινωνίας,
- διαθέτουν δημιουργικότητα,
- δείχνουν ενδιαφέρον για «εικόνα» και «ήχο»,
- αγαπούν την κίνηση μέσα και έξω από την τάξη /είναι υπερδραστήρια
- Μαθαίνουν να συναναστρέφονται με τους άλλους

ΣΤΑΔΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

- **Διερεύνηση ενδεχόμενης προϋπάρχουσας γνώσης των παιδιών στη γλώσσα-στόχο** (γλωσσικές εκφράσεις που έχουν ξανακούσει οι μαθητές, π.χ. ταμπέλες, πινακίδες κ.ά.)
- **Σχεδιασμός** του μαθησιακού υλικού των θεματικών **ενοτήτων** της διδακτικής παρέμβασης
- **Εφαρμογή** της διαδικασίας μάθησης

Στάδια υλοποίησης των θεματικών ενοτήτων

- **Αξιολόγηση** και η αποτίμηση της διαδικασίας των διδακτικών παρεμβάσεων

Διαγραμματική παρουσίαση της πορείας των διδακτικών παρεμβάσεων

1. Προστάδιο

- Προβολή οπτικοακουστικού υλικού στον Η/Υ μέσω προγράμματος power point ή χρήση εικόνων (flashcards) κ.ά. για προετοιμασία των μικρών μαθητών σχετικά με τη θεματολογία
- Προϊδεασμός για λεξιλόγιο
- Ενεργοποίηση προϋπάρχουσας γνώσης
- Ενεργοποίηση κινήτρων και ενδιαφέροντος

2. Κύριο στάδιο

- Σύνδεση με τη νέα γνώση
- Δημιουργικές και καλλιτεχνικές δραστηριότητες (ζωγραφική, κατασκευές/παζλ, παιχνίδια ρόλων/δραματοποίηση, παντομίμα, μουσική και τραγούδια)
- Εξάσκηση νέων λέξεων/γλωσσικών δομών / Λειτουργική χρήση της γλώσσας – στόχου (Brown, 2000)
- Ομαδικές και συνεργατικές δραστηριότητες

3. Μεταστάδιο

- Μεταφορά της νέας γνώσης σε κινητικές δραστηριότητες σε ομάδες ή σε ζευγάρια
- Ανακύκλωση νέου λεξιλογίου/γλωσσικών δομών
- Αποφόρτιση από τα προηγούμενα στάδια

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ

Οι εκπαιδευτικοί ΠΕ06 σε συνεργασία με τους/τις εκπαιδευτικούς ΠΕ60 συλλέγουν τεκμήρια προόδου για τη μαθησιακή πορεία για την αποτύπωση της προόδου των μαθητών

- ❑ Παρατηρούν – καταγράφουν το σχεδιασμό, την εφαρμογή και την πρόοδο της εξοικείωσης των παιδιών με την αγγλική γλώσσα
- ❑ τηρούν ημερολόγιο, ως εργαλείο ποιοτικής αξιολόγησης, που προάγει και τη συνεργασία.
- ❑ τηρούν Portfolio (Ατομικός Φάκελος Προόδου μαθητή): συμβατός / ηλεκτρονικός (εργασίες μαθητών, φωτογραφίες, ψηφιακά αρχεία κ.ά.) / Θετικές αξιολογήσεις (έπαινος για τη λεκτική και μη συμβολή των παιδιών στην αλληλεπίδραση).

Η **αξιολόγηση της προόδου των παιδιών** είναι **συνεχής / διαμορφωτική / περιγραφική** (αναφέρεται στη διαδικασία της μάθησης)

- το επίπεδο **κατανόησης του βασικού λεξιλογίου**, που παρουσιάστηκε από τον/την εκπαιδευτικό αγγλικής γλώσσας
- τη **δυνατότητα των παιδιών για παραγωγή προφορικού λόγου**,
- την **ενεργό εμπλοκή – συμμετοχή των παιδιών** καθ' όλη τη διάρκεια της μαθησιακής διαδικασίας και στον **εντοπισμό των όποιων μεταβολών συντελούνται σε επίπεδο γνωσιακό, κοινωνικό** κ.λπ.

Τα ίδια τα παιδιά εμπλέκονται σε μια διαδικασία αναστοχασμού για βελτίωση και **ανάπτυξη μεταγνωστικών δεξιοτήτων** (μαθαίνω πως να μαθαίνω).

ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Για την αποτελεσματικότητα και την ισχυροποίηση της συνεργασίας θα ήταν χρήσιμο ο αναστοχασμός των εκπαιδευτικών να κινηθεί στους εξής άξονες:

A) Τη διδακτική πρακτική

- ❖ Εκπληρώθηκαν οι διδακτικοί στόχοι που τέθηκαν;
- ❖ Κατανόησαν οι μαθητές το στόχο κάθε δραστηριότητας;
- ❖ Πόσο αποτελεσματικά ήταν τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν;
- ❖ Αντιμετωπίστηκαν οι διαφορετικές ανάγκες των παιδιών; / Με ποιο τρόπο;
- ❖ Οι δραστηριότητες ήταν διασκεδαστικές και ευχάριστες για τους μαθητές; κ.ά.

B) Τον «παράγοντα μαθητή»

- ❖ Το ενδιαφέρον και η συμμετοχή των μαθητών στις δραστηριότητες υπήρξαν ικανοποιητικά;,,
- ❖ Ποιοι μαθητές και σε τί δυσκολεύτηκαν πιο πολύ;
- ❖ Τι άρεσε περισσότερο στους μαθητές;
- ❖ Τι δεν πήγε καλά; / Ποιες βελτιώσεις θα μπορούσαν να γίνουν; κ.ά.

ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

- Γ) Συνολική αποτίμηση του μαθήματος

Η εστίαση των εκπαιδευτικών σε αυτό τον άξονα γίνεται:

- στα δείγματα γενικότερης καλλιέργειας και ανάπτυξης δεξιοτήτων των παιδιών,
- σε ευρύτερες διαθέσεις και συμπεριφορές και από τη μεριά του εκπαιδευτικού αλλά και από τη μεριά των μαθητών.

Γενικότερα γίνεται συζήτηση σχετικά με:

- Την ικανοποίηση των στόχων που τέθηκαν
- Την ανταπόκριση των παιδιών στη μαθησιακή διαδικασία
- Την αποτελεσματικότητα της συνεργασίας μεταξύ των εκπαιδευτικών
- Την επιτυχή ή μη εφαρμογή/απήχηση του προγράμματος

Διατυπώνονται προτάσεις για βελτίωση του σχεδιασμού του προγράμματος

ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

- **ΙΕΠ – ΕΑΝ**
- <https://elearning.iep.edu.gr/study/enrol/index.php?id=511>
- **Ιστοσελίδα του 4^{ου} ΠΕΚΕΣ Αττικής - ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ**
- <https://blogs.sch.gr/4pekesat/nipriagogeio/>
- **Blog στο ΠΣΔ**
- <https://blogs.sch.gr/andrimaria/>
- **Συνεργατική κοινότητα μάθησης «'ΠΕ60 & ΠΕ06' – Μαθαίνουμε μαζί» Αγγλικά στο Νηπιαγωγείο: Κυψέλη συνεργασίας νηπιαγωγών και εκπαιδευτικών αγγλικής γλώσσας**
- <https://e-me.edu.gr/groups/PE60-PE06-english-kindergarten>
- **«Η ΨΗΦΙΑΚΗ ΜΟΥ ΤΑΞΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ» – ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΜΕ ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ ΣΤΗΝ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (Στον Οδηγό θα βρείτε χρήσιμα sites για πολλά ψηφιακά εργαλεία σχετικά με τη ψηφιακή αφήγηση, τη ψηφιακή τέχνη, εικόνες/χαρακτήρες που μιλούν, virtual tours, video games κ.λπ.)**
- <https://issuu.com/mariandrits/docs/>
- **«ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ»** Άρθρο στο Περιοδικό «Θεωρία και Έρευνα στις Επιστήμες της Αγωγής», Τεύχος 59, Σεπτέμβριος 2020
- <http://periodiko.inpatra.gr/issue/issue59/mobile/index.html#p=24>

- Εικ.: <http://dim-lagin.thess.sch.gr/?cat=1>
- <https://ampa.lifo.gr/zoi/ti-tha-rotiso-ston-daskalo-toy-paidioy-moy/>

ΟΦΕΛΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ-ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Η οικοσυστημική προσέγγιση παρέχει πολλαπλά οφέλη για

- ΤΟΥΣ **ΓΟΝΕΙΣ**
- ΤΑ **ΠΑΙΔΙΑ**
- ΤΟΥΣ/ΤΙΣ **ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ**

ΟΦΕΛΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ για ΓΟΝΕΙΣ

Καλύτερη κατανόηση των εκπαιδευτικών πρακτικών

Υιοθέτηση θετικών στάσεων και συμπεριφορών στο σχολικό πλαίσιο – μετριασμός των εντάσεων σχολείου-οικογένειας

Συμβολή στην ενίσχυση του κινήτρου των παιδιών για την απόκτηση της ξένης γλώσσας

Απόκτηση δεξιοτήτων για την υποστήριξη των προσπαθειών των παιδιών τους & την ενθάρρυνσή τους στην εκτέλεση των σχολικών τους καθηκόντων

Καθοδήγηση για την ενδυνάμωση και τον εμπλουτισμό του ρόλου τους. Ενίσχυση της εκτίμησης και της ικανοποίησης από τη συνεργασία με το σχολείο, αλλά και αίσθηση της αποτελεσματικότητάς τους ως προς την άσκηση του γονεϊκού τους ρόλου.

Βελτίωση της επικοινωνίας – Δόμηση/ενδυνάμωση σχέσεων εμπιστοσύνης μεταξύ γονέων-εκπαιδευτικών – Θετική αλληλεπίδραση

Ανταλλαγή απόψεων και βοήθειας για την επίλυση προβλημάτων συμπεριφοράς των παιδιών

(Μυλωνάκου-Κεκέ 2009: 414-415).

(στο πλαίσιο καλλιέργειας μιας υγιούς και αμοιβαίας σχέσης συνεργασίας & διαλόγου με κοινούς στόχους)

Συνεργασία γονιών & παιδιών για τις δραστηριότητες που γίνονται στο σπίτι-βελτίωση αλληλεπίδρασης

Καλύτερη αξιοποίηση καθημερινών καταστάσεων

ΟΦΕΛΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ για ΓΟΝΕΙΣ

Κατανόηση των αρχών και της φιλοσοφίας του καινοτόμου προγράμματος ενσωμάτωσης της Αγγλικής στο Νηπιαγωγείο (EAN)

Επίτευξη των στόχων του EAN:

Η γλωσσική και η ολόπλευρη ανάπτυξη των νηπίων για την ενίσχυση της πολυγλωσσικής επίγνωσης και της διαπολιτισμικής επικοινωνίας με σκοπό τη διαμόρφωση του ενεργού πολίτη στη σύγχρονη πολυπολιτισμική κοινωνία.

Ενημέρωση των γονιών για τα πολλαπλά οφέλη του EAN

(γνωστικά, κοινωνικά, πολιτισμικά, ψυχοσυναισθηματικά και γλωσσολογικά) -

Αναγνώριση των πλεονεκτημάτων της εκμάθησης ξένων γλωσσών σε μικρή ηλικία

Διευκόλυνση της μαθησιακής διαδικασίας με τη συνειδητοποίηση των γονιών ότι η επιτυχία υλοποίησης του καινοτόμου προγράμματος EAN

συνδέεται με το ενδιαφέρον τους για την ενεργό συμμετοχή και τη γόνιμη συνεργασία τους με τους/τις εκπ/κούς ΠΕ06 και ΠΕ60.

ΟΦΕΛΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ για ΠΑΙΔΙΑ

Ενίσχυση σχολικών επιδόσεων

(κυρίως παιδιών από ευάλωτες κοινωνικά ομάδες & με διαφορετική πολιτισμική ταυτότητα)

Διευκόλυνση προσαρμογής στην εκπαιδευτική διαδικασία

Ενίσχυση θετικής στάσης για τη μάθηση

ΠΑΙΔΙΑ

Περιορισμός των ανεπιθύμητων συμπεριφορών-ηθική ανάπτυξη

Αίσθημα ασφάλειας-ελευθερία έκφρασης συναισθημάτων

Ενίσχυση των δεξιοτήτων

Αύξηση της αυτοπεποίθησης – βελτίωση της κοινωνικότητας

ΟΦΕΛΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ για ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Γνωριμία με το κοινωνικοπολιτισμικό περιβάλλον των μαθητών/-τριών

Εικ.: <https://verbolirical.wordpress.com/tutoria-3-las-creencias-y-costumbres-reflejo-de-lo-que-llega-a-la-sociedad-a-traves-de-los-cuentos/>

Απόκτηση/Αύξηση του σεβασμού & της εμπιστοσύνης των γονέων - Ενίσχυση του ηθικού των εκπαιδευτικών & Υποστήριξη του εκπ/κού έργου

Γνωριμία με τις οικογενειακές πρακτικές των μαθητών/-τριών

Αναγνώριση της επιστημονικής κατάρτισης και επαγγελματικής επάρκειας των εκπαιδευτικών (Hornby, 2011, Prior & Gerard, 2007)

Αξιοποίηση των πληροφοριών για τους μαθητές στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα- Προσαρμογή της εκπαιδευτικής διαδικασίας στις ανάγκες των μαθητών

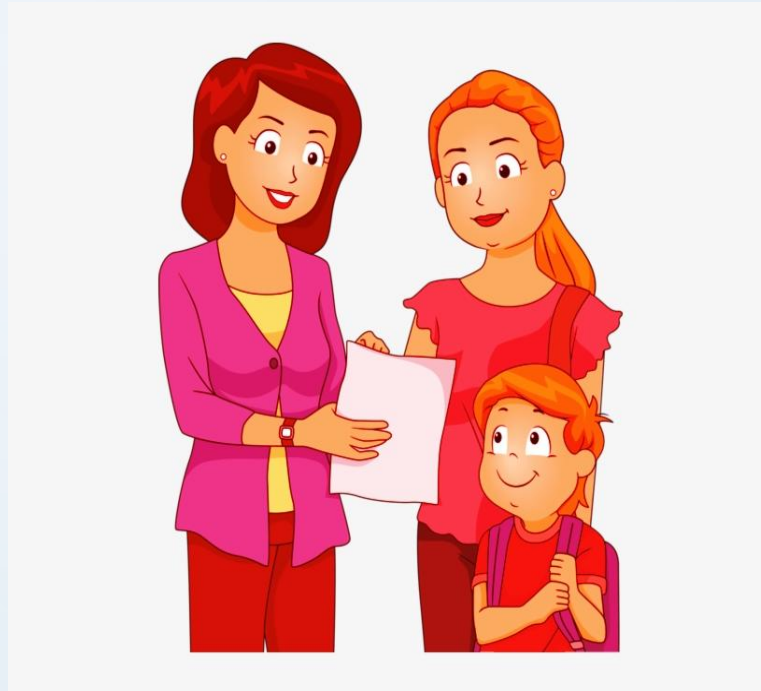
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΧΟΛΕΙΟΥ - ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Προάγει τα μαθησιακά αποτελέσματα των παιδιών/βελτιώνει σχολική επίδοση των παιδιών

μέσα από:

- την αύξηση του βαθμού συμμετοχής των παιδιών και ενδιαφέροντος στην τάξη, &
- την υπευθυνότητα στην ολοκλήρωση των δραστηριοτήτων στο σπίτι

Διαμορφώνει κλίμα αλληλοσεβασμού και σχέσεις αμοιβαίας εμπιστοσύνης

Συντελεί στη στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των προσπαθειών εκπαιδευτικών και γονιών για να βοηθήσουν τα παιδιά να αξιοποιήσουν τις ικανότητές τους & να ενισχύσουν τη σωματική, ψυχική, συναισθηματική τους ανάπτυξη

Βοηθά γονείς και εκπαιδευτικούς να ανταποκριθούν καλύτερα στους πολλαπλούς τους ρόλους

Προλαμβάνει και αντιμετωπίζει τις δυσκολίες προσαρμογής των παιδιών

Ενισχύσει τη δυναμική των πλαισίων

(Πρεντέρη & Πετρόγιαννης, 2007)

Εικόνα: <https://momlovesbest.com/choosing-a-preschool>

THANK

YOU!

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αλεξίου, Θ., (2020), Το πλαίσιο εισαγωγής της Αγγλικής γλώσσας στο πρόγραμμα του νηπιαγωγείου, Εισαγωγική Επιμόρφωση, ενότητα 4, ΙΕΠ.
- Ανδριτσοπούλου Μ. (2020), «Εισαγωγή της Αγγλικής Γλώσσας στο Νηπιαγωγείο», Διεθνές επιστημονικό περιοδικό e-Journal: "Θεωρία και Έρευνα στις Επιστήμες της Αγωγής", τεύχος 59, Σεπτέμβριος 2020, σ. 23 – 47.
- Baker, C. (2001), *Εισαγωγή στη Διγλωσσία και στη Δίγλωσση Εκπαίδευση* (επιμ.- εισαγ. Μ. Δαμανάκης, μτφ. Α. Αλεξανδροπούλου) Αθήνα: Gutenberg.
- Kalantzis, M. Cope, B., & Harvey, A. (2003), 'Assessing multiliteracies and the new basics'. *Assessment in Education*, 10 (1), 15 – 26.
- Krashen, S. (1981), *Second Language Acquisition and Second Language Learning*. Oxford: Pergamon.
- Krashen, S. (1985). *The Input Hypothesis: Issues and implication*. London and New York: Longman. Krashen, S. (1999), *Three Arguments against whole Language & why they are wrong*. Portsmouth, NH: Heinemann.
- Cummins, J. (2005), *Ταυτότητες υπό Διαπραγμάτευση. Εκπαίδευση με σκοπό την ενδυνάμωση σε μια Κοινωνία της Ετερότητας*, (Επιμ: Ελένη Σκούρτου, μτφ. Σ. Αργύρη) Αθήνα: Gutenberg.
- Γρίβα, Ε. & Σέμογλου, Κ. (2013), *Ξένη γλώσσα και παιχνίδι: Κινητικές δραστηριότητες δημιουργικής έκφρασης στην πρωτοσχολική Εκπαίδευση*. Αθήνα: Αδελφοί Κυριακίδη
- Δενδρινού, Β., «ΟΙ ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ, Η ΑΓΓΛΙΚΗ ΑΠΟ ΤΗΝ Α' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ», *Ηλεκτρονικό Περιοδικό ΠΕΑΠ*. Διαθέσιμο στο: <http://rcel.enl.uoa.gr/docsforpeap>, (Ημερομ. Πρόσβασης: 06/11/2013).
- Δενδρινού, Β., Ζουγανέλη, Αι. & Καραβά, Ε. (2013), *Η Εκμάθηση ξένων γλωσσών στο σχολείο στην Ελλάδα*. Ευρωπαϊκή Έρευνα Γλωσσικών Ικανοτήτων, Κέντρο Έρευνας για τη Διδασκαλία Ξένων Γλωσσών και την Αξιολόγηση Γλωσσομάθειας (ΕΚΠΑ) & Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΥΠΑΙΘ) – Εκτύπωση: Παπαδόπουλος Ολοκληρωμένη Έντυπη Επικοινωνία Α.Ε.
- Ζυγογιάννη, Ε. (2016), *Ξένη Γλώσσα στην Προσχολική Ηλικία: Προοπτικές Επέκτασης του ΠΕΑΠ*, Βόλος: Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης.
- Μακαλέα, Ε., (2011), 'Η ξένη γλώσσα στην προσχολική ηλικία. Μύθοι και πραγματικότητα', Διαθέσιμο στο: <https://www.yes.edu.gr/el/%CE%B7-%CE%BE%CE%AD%CE%BD%CE%B7-%CE%B3%CE%BB%CF%8E%CF%83%CF%83%CE%B1> (Ημερ. Πρόσβασης. 4 Σεπτεμβρίου 2011).
- Μακρή, Β., (2015), *Δίγλωσση προσχολική εκπαίδευση: εφαρμογή της Μεθόδου CLIL σε γαλλόφωνο περιβάλλον*, Άλιμος: Aefe, Agence pour l'enseignement français à l'étranger, Διαθέσιμο στο: <https://docplayer.gr/2691685-Diglossi-prosholiki-ekpaideysi-i-efamogi-tis-methodoy-clil-se-gallofono-perivallon.html>
- Μυλωνάκου-Κεκέ, Η. (2009). *Συνεργασία σχολείου, οικογένειας και κοινότητας: θεωρητικές προσεγγίσεις και πρακτικές εφαρμογές*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση ΑΕΒΕ.
- Μουστάκα, Α., (2017), *Το παιχνίδι στην εκπαιδευτική διαδικασία κατά την προσχολική ηλικία*. Βόλος, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης.

- Παντολέων, Β., (2013), *Η εκμάθηση της αγγλικής γλώσσας σε πρώιμη παιδική ηλικία: στάσεις και απόψεις των γονιών*, Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Κόρινθος.
- Παπαδόπουλος Ισ., *Δραστηριότητες*, Ενότητα 5, ΙΕΠ. Πιλοτικό Πρόγραμμα «Η Εισαγωγή της Αγγλικής Γλώσσας στην προσχολική ηλικία».
- Παπαδόπουλος, Ισ., Αναγνώστου, Ε., Καρακούση, Φ., Πέιου, Β., Σέμογλου, Κ. και Γρίβα, Ε., (2012). *Ολική Αισθητηριακή Κινητική Απόκριση: Μια εφαρμογή γλωσσικής ανάπτυξης στην πρωτοσχολική ηλικία*. Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, Παιδαγωγική Σχολή Φλώρινας, Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης.
- [Π. Παύλου και Ιωάννου-Γεωργίου Σ. \(2005\), "Η εκπαιδευτική προσέγγιση CLIL και οι προοπτικές εφαρμογής της στην Δημοτική και Προδημοτική Εκπαίδευση της Κύπρου" - 10ο Συνέδριο Παιδαγωγικής Επιστήμης Κύπρου, 2005](https://docplayer.gr/1351022-l-ekpraideytiki-proseggisi-clil-kai-oi-prooptikes-efarmogis-tis-stin-dimotiki-kai-prodimotiki-ekpraideysi-tis-kyproy.html), σσ. 645 – 655. Διαθέσιμο στο δικτυακό τόπο: <https://docplayer.gr/1351022-l-ekpraideytiki-proseggisi-clil-kai-oi-prooptikes-efarmogis-tis-stin-dimotiki-kai-prodimotiki-ekpraideysi-tis-kyproy.html>
- ΠΕΑΠ, (ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΣΕ ΠΡΩΙΜΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ)–Πρόγραμμα Σπουδών: <http://rcel.enl.uoa.gr/peap/articles/programma-spoydon> & Γενικές διδακτικές οδηγίες: <http://rcel.enl.uoa.gr/peap/articles/genikes-didaktikes-odigies>
- Πολίτου, Φ., (2018). *Η διδασκαλία της Ελληνικής ως ξένης γλώσσας σε ψηφιακό και παιγνιώδες περιβάλλον*, Φλώρινα: Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.
- Πρεντέρη, Ε., (2020). *Αναπτυξιακά χαρακτηριστικά των παιδιών προσχολικής ηλικίας και σύνδεση με τη μαθησιακή διαδικασία*, Εισαγωγική επιμόρφωση, ΙΕΠ.
- Prior, J. & Gerard, M. (2007). *Family Involvement in Early Childhood Education*. Research into Practice. Clifton Park, NY: Thomson Delmar Learning.
- Σουλιώτη, Α., (2015), *Ξένη γλώσσα και παιχνίδι: Μια πιλοτική εφαρμογή στο νηπιαγωγείο*, Διπλωματική εργασία, Φλώρινα: Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών.
- Τάφα, Ε. & Τζακώστα, Μ., *Σχετικά με την εισαγωγή της αγγλικής γλώσσας στο νηπιαγωγείο*, Καθημερινή ηλεκτρονική Εφημερίδα για την Παιδεία esos. Διαθέσιμο στο: <https://www.esos.gr/arthra/67599/shetika-me-tin-eisagogi-tis-agglis-glossas-sto-nipiagogeio> (Ημερ. Πρόσβασης: 13/05/2020).
- Τζακώστα, Μ., (Τι είναι τελικά) Αυτό που τρομάζει πιο πολύ (;) - Η περίπτωση της εισαγωγής της δεύτερης/ ξένης γλώσσας στο νηπιαγωγείο, Διαθέσιμο στο: <https://www.goodnet.gr/blog-reader/ti-einai-telika-auto-pou-tromazei-pio-polu-i-periptosi-tis-eisagogis-tis-deuteris-xenis-glossas-sto-nipiagogeio.html> (Ημερ. Πρόσβ.04-05-2020).
- Hornby, G. (2011). *Parental Involvement in Childhood Education. Building effective School-Family Partnerships*. New York: Springer.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Εισαγωγή της Αγγλικής στο νηπιαγωγείο (ΕΑΝ) (2021) - Πρόγραμμα επιμόρφωσης ΣΕΕ ΠΕ60 & ΠΕ06 - 1^η σύγχρονη συνεδρία - *Το πρόγραμμα ΕΑΝ ως εκπαιδευτική καινοτομία – ΕΚΠΑ - Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών για την Εισαγωγή της Αγγλικής Γλώσσας στο Νηπιαγωγείο (ΕΑΝ)» με κωδικό ΟΠΣ (ΜΙΣ) 5093563. Υποέργο 2 «ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΕ06 ΚΑΙ ΠΕ60 ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΕ60 ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ».*
- «ΕΑΝ: Συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών». Εισαγωγή της Αγγλικής στο νηπιαγωγείο (ΕΑΝ) (2021) - Πρόγραμμα επιμόρφωσης ΣΕΕ ΠΕ60 & ΠΕ06 - 2^η ασύγχρονη συνεδρία - *Το «κλειδί» για την επιτυχημένη εφαρμογή του. Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών για την Εισαγωγή της Αγγλικής Γλώσσας στο Νηπιαγωγείο (ΕΑΝ)» με κωδικό ΟΠΣ (ΜΙΣ) 5093563. Υποέργο 2 «ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΕ06 ΚΑΙ ΠΕ60 ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΕ60 ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ».*
- «Τρόποι συνεργασίας και επικοινωνίας εκπαιδευτικών με τους γονείς και κηδεμόνες» - Εισαγωγή της Αγγλικής στο νηπιαγωγείο (ΕΑΝ) – (2021) - Πρόγραμμα επιμόρφωσης ΣΕΕ ΠΕ60 & ΠΕ06 - 2^η ασύγχρονη συνεδρία. Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών για την Εισαγωγή της Αγγλικής Γλώσσας στο Νηπιαγωγείο (ΕΑΝ)» με κωδικό ΟΠΣ (ΜΙΣ) 5093563. Υποέργο 2 «ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΕ06 ΚΑΙ ΠΕ60 ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΕ60 ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ».